

Betahemolyserande grupp A-, grupp C- och grupp G-streptokocker hos nyförlöst kvinna eller nyfött barn

Innehållsförteckning

1	Inledning/syfte	1
2	Omfattning/tillämpningsområde	1
3	Bakgrund	2
4	Smittvägar	2
5	Smittspårning och ansvar vid fynd av GAS	2
6	Vårdhygieniska riktlinjer vid vård av GAS-patient	3
7	Bilaga 1	4
	7.1 Smittspårningslista Familjemedlemmar	4
8	Bilaga 2	5
	8.1 Smittspårningslista Personal	5
9	Bilaga 3	6
	9.1 Smittspårningslista Patienter	6

1 Inledning/syfte

Vid positiv odling för *Streptococcus pyogenes* (grupp A-streptokocker) och *Streptococcus dysgalatiae* (grupp C- och G-streptokocker) hos moder eller barn eller vid klinisk misstanke om barnsängsfeber ska åtgärder vidtas omgående för att förhindra ytterligare fall av endometrit (infektion av livmoderslemhinna) och smittspridning inom förlossnings- och BBvård.

2 Omfattning/tillämpningsområde

Gäller för förlossningsvården i Region Örebro län.

3 Bakgrund

Betahemolyserande streptokocker grupp A- streptococcus pyogenes är den streptokockart som orsakar flest infektioner och de allvarligaste infektionerna hos människa. Den är allmänt förekommande och koloniserar framför allt svalg. Kan orsaka flera olika sjukdomstillstånd såsom halsfluss, scharlakansfeber, rosfeber och sepsis. Inkubationstiden är kort, ett till tre dygn.

Barnsängsfeber, puerperalsepsis, är en invasiv genital infektion som drabbar den nyförlösta kvinnan. Den kliniska bilden domineras av feber, frossa och buksmärtor som debuterar under de första dygnet efter förlossningen.

Även grupp C- och grupp G-streptokocker kan orsaka barnsängsfeber och handläggs enligt denna rutin. För enkelhetens skull benämns dessa i fortsättningen som GAS.

4 Smittvägar

GAS-infektioner förekommer praktiskt taget uteslutande hos människa och smittan kan spridas genom direktkontakt från människa till människa eller indirekt via föremål eller som droppsmitta.

Smittsamhet kvarstår 1–2 dygn efter insatt adekvat antibiotikabehandling.

5 Smittspårning och ansvar vid fynd av GAS

Smittspårning görs alltid när nyförlöst kvinna eller nyfött barn **insjuknar i GAS-infektion inom 1 vecka efter förlossning eller vaginalundersökning**. Åtgärder vidtas omgående för att förhindra ytterligare fall av endometrit och smittspridning inom förlossnings- och BBvård

Behandlande läkare ansvarar för att provtagning och smittspårning initieras enligt denna rutin och att information till exponerade hemskrivna patienter ges. Invasiv GAS är anmälningspliktig enligt smittskyddslagen.

Enhetschef ansvarar för att smittspårningslista fylls i, se bilaga 1-3.

Vid ett inträffat fall smittspåras personer i patientens närhet. Vid flera fall nära i tiden (inom 2-3 veckor) kan ett samband föreligga. Kontakta då Vårdhygien för rådgivning kring utvidgad provtagning och andra åtgärder.

GAS (i cervixodling eller annan lokal) hos nyförlöst kvinna

Tag odling för GAS från följande personer:

- Barnet: navel, främre näsöppning, hörselgång och ev. sår
- Familjemedlemmar: svalg, ev. sår
- Person som delat vårdrum, skötbord eller hygienutrymme:
 - Mor: svalg, cervix, ev. sår
 - Nyfödd: navel, främre näsöppning, hörselgång, ev. sår
 - Familjemedlemmar: svalg om halsont, ev. sår.

GAS hos nyfött barn

Tag odling för GAS från följande personer:

- Barnets mor: svalg, cervix, ev. sår
- Familjemedlemmar: svalg, ev. sår
- Person som delat vådrum, skötbord eller hygienutrymme:
 - Mor: svalg, cervix, ev. sår
 - Nyfödd: navel, främre näsöppning, yttre hörselgång, ev. sår
 - Familjemedlemmar: svalg om halsont, ev. sår

Hemskrivna patienter som delat vådrum, skötbord eller hygienutrymme bör kontaktas och informeras om symptom och att de snarast ska söka sjukvård om de insjuknar.

Personal som deltagit vid förlossningen eller som vaginalundersökt kvinnan upp till en vecka före förlossningen samt personal som deltagit i patientnära vård av barn eller mor under vårdtiden på förlossning/BB ska provtas från svalg och ev. sår.

6 Vårdhygieniska riktlinjer vid vård av GAS-patient

Patienten vårdas på enkelrum med eget hygienutrymme. Patienten isoleras på rummet tom 48 timmar efter adekvat behandling. Inga restriktioner för ev. besök hos patienten men besökare ska informeras om god handhygien.

Desinfektera alltid skötbord direkt efter användning. Tillämpa ordinarie rutiner för städ, tvätt och avfall.

7 Bilaga 1

7.1 Smittspårningslista Familjemedlemmar

Sparas på enheten

Indexpatient	Vårdtid	Positiva odlingar ange lokal och datum

Familjemedlem personnummer	Ange odlingslokal och datum	Odlingsresultat

Smittspårningsansvarig läkare:

8 Bilaga 2

8.1 Smittspårningslista Personal

Sparas på enheten

Indexpatient	Vårdtid	Positiva odlingar ange lokal och datum

Personal personnummer	Ange odlingslokal och datum	Odlingsresultat

Enhetschef:

Smittspårningsansvarig läkare:

9 Bilaga 3

9.1 Smittspårningslista Patienter

Spara på enheten

Indexpatient	Vårdtid	Positiva odlingar ange lokal och datum

Patient personnummer	Ange odlingslokal och datum	Odlingsresultat

Enhetschef:

Smittspårningsansvarig läkare: